

Nov. '97

EHTITAME

Hind 12.00

SÕLTUMATU NÄDALALEHT

Nr. 20(188)

Selles puidutöökojas saavad õpilased esmateadmised puidu töötlemise kohta.

TÄNA LEHES:

- Tallinna Kopli Ehituskool ja kutsehariduse probleemid – lk. 1 ja 9.
- Projekteerijad teel 21. sajandisse – lk. 2 ja 12.
- Eilse päeva teadmistega tänasele tööturule ei pääse, aga mis saab edasi? – lk. 3.
- Eestikeelsed kvaliteedisüsteemide standardid – lk. 3.
- AKNAD. Aken on maja tähtis osa. Niiskus võib koguneda erinevatele aknapindadele – lk. 4.
- Pilguga ehituse tänases ja homses päevas. Vestluskaaslaseks Merko Ehituse juhatuse esimees ja Eesti Ehitusettevõtjate Liidu juhatuse esimees TOOMAS ANNUS – lk. 5.
- Paneelilamute renoveerimisest – lk. 6 ja 7.
- KVALITEET. Lääneliku juhtimisstiili muutumine – lk. 8.
- Soomes graniit üha nõutavam – lk. 10.
- MEENUTAME. Arhitektuurilise loomingu peategurid – arhitekt J.Ostrati seisukohad 1939. aastast – lk. 11.
- VARIA – lk. 12.

TALLINNA KOPLI EHTITUSKOOLO

Kopli Ehituskool, täpsema nimetusega Tallinna Kopli Ehituskool, on loodud 51 aastat tagasi, 1946. aastal. Põhiliselt on see tuntud ehituskoolina ja praegusel hetkel on see vene õppekeelele. Senini asus kool Tallinnas Puuvilla 19. Eelmise aasta sügisest anti kooli kasutusse õppekompleks aadressil Kopli 98, kus varem oli endine 6. kutsekeskkool. Ülekolimise peamine põhjus oli suuremate õppetöökodade ja praktikabaasi vajadus.

„Ehitame”-lehe küsimustele vastas esimesena Kopli Ehituskooli asedirektor TOIVO MOGOM.

Kui palju on koolis õpilasi ja milliseid erialasid õpetatakse?

Antud hetkel õpib Kopli Ehituskoolis 581 õpilast. Sel aastal suurendati vastuvõetavate õpilaste arvu 50 võrra. Õpilaste arvu laeks võib pidada 600 õpilast. Nii et ollakse selle arvu lähedal, mis teisalt tähendab, et töötame ökonoomselt – maja on rahvast täis. Töötajaid on 77, neist 37 õpetajat. Õpilased on põhiliselt Tallinnast ja selle ümbrusest. Vaid 14 õpilast on väljastpoolt Harju maakondast.

Kopli Ehituskoolis õpetatakse müürsepp-betoneerija, maaler-krohviija-plaatija, keevitusoskustega sanitaartechnika lukksepa, elekter-gaasikeevitaja, puusepa ja auto-traktori remondilukksepa eriala. On nii kahe- kui ka nelja-aastane õppevorm põhikooli baasil. Käesolevast õppeaastast alustati ka keskkooli baasil õpilaste vastuvõttu. Esialgu prooviks viimistele erialale, keda valmistatakse ette korteri kompleksremontijateks. Teatavasti praegusel ajal inimesed kortereid ise palju

enam ei remondi, sest kasutusele on tulnud uued materjalid ja tehnoloogiad. Selle tarbeks vajatakse juba spetsialiste.

Koolis õpivad maalri erialal ka tütarlapsed, kuigi see on tütarlastele väga raske, sest tänapäeval tahetakse sellist maalrit, kes oskaks ka krohvida ja plaate panna, mis on aga naisterahvale füüsiliselt raske töö.

Kuidas muutusid õppetingimused seoses uude hoonesse ülekolimisega?

Õppeklasside poolest pigem siiski võitsime, sest see õppekompleks siin oli maha jäetud ja seega saime võimaluse välja ehitada kõik nii, nagu tahtsime. Õppekorpus remonditi alates septembrist 1996 kuni veebruarini 1997 otsast otsani oma jõududega, esimese ja teise kursuse õpilastega. Eelarveraha kulutati ainult materjali ostmiseks. 28. veebruaril 1997.a. koliti täielikult üle uude hoonesse.

Eelmise aasta jooksul jõuti enam-vähem ajakohaselt sisustada kaks õppetöökoda: maalrite õppelaboratoorium ja kaheksa keevituskohaga lukksepatöökoda. Ka lukksepatöökojas tehti remont ise, vaid põrandakatte valamine telliti ehitusfirmalt. Rohkemaks ei jätkunud ei raha ega jõudu.

Plaanis on sisustada veel teine lukkseppade õppelaboratoorium.

Keldrikorrusel käib õppelaboratooriumi väljaehitamine müürseppadele. Varem oli seal väga võimsate seintega nõukogudeaegne tsiviilkaite varjend. Üleliigsed seinad lammutasid õpilased käsitsi. Pisitasa hakkavad ruumid ilmet võtma. Tööd jagub kõigi erialade tarvis – santehnikud va-

hetavad torusid, maalrid plaadivad jne.

Keldris on juba ette valmistatud müürseppadele kiviladumise komplektid. Teeme ilmselt kord kuiviladumisega läbi kõik kiviseina liited ja hiljem ilmselt hakakame tegema saviseguga müüritisi. Et suur osa õppetööst toimub talvel, siis välitingimustes pole see võimalik. Praegu sõeluvad poisid liiva talveks valmis.

Autoremondilukkseppadele töime kaks mahakantud autot, õpilased alustavad autode lammutamisest, et selle kaudu õppida auto ehitust.

Olemas on autotõstukid, neist teine on veel garaazis, kus praegu teeme praktikat, töökojas alustame lammutamist paralleelselt remonditöödega.

Peale selle on meil suur õpilaskodu – ühiselamu, mis annab meie viimistlejatele suure praktikabaasi, sest kõik on seal vana, aegunud ja vajab remonti. Meie kooli tugev külg ongi vahest see, et meil pole muret praktikabaasiga, kuna meil on olemas nii maja remontimiseks kui ka tööjõud.

Oma koolist vajavad elamispin-da ca 15 õpilast. Õpilaskodu ülejäänud elanikud on teiste koolide õpilased ja ka täiskasvanud allüürnikud. Ruume üürivad ka kaks firmat.

Kuna ehitajaid läheb tarvis igas ühiskonnas, siis on koolil perspektiivi ja pealegi on saadud häid kogemusi venekeelses ametikoolituses. Aeg on näidanud, et Tallinna linnas on seda tüüpi koolitust vaja.

Milline on ametikooli astujate riigikeele oskus?

Järg 9. lk.

Värskelt on valminud uued õppetöökodad autoremondilukkseppadele ja müürseppadele.

Ülemisel fotol on näha autod, mida lammutades hakatakse õppima nende ehitust. Alumisel võib näha müürseppadele valmis pandud kiviladumiskomplekte.

KOPLI EHITUSKOOL

Algus 1. lk.

Riigikeele oskus on vene õppekeelelega põhikooli lõpetanutel praegu ääretult madal. Ametikooli astunult satuvad õpilased toltkoormuse alla. Neil on vaja õppida ametit, saada spetsialistiks, et olla võimelised konkureerima eestikeelsele tööturul. See tähendab seda, et nad peavad õppima selgeks eesti keeles vähemalt terminoloogia ja riigikeeles suhtlemise.

Sellega oleme tõsisest raskusest, sest kuigi meil on küll väga tublid eesti keele õpetajad, ei suuda õpilased nii kiiresti keelt omandada. Tundub, et Tallinnas on selliseid venekeelseid kogukondasid, kus eesti keeles ei suhelda ja kus inimesed pole kuigi hästi mõistnud riigikeele oskuse vajadust. Praegu on Tallinnas veel ka läbinisti venekeelseid firmasid, kuhu õpilased senini on saanud praktikale ja tööle lihtsalt. Ent teeninduses enam ilma eesti keeleta hakkama ei saa. Näiteks autoremondilukseppadel on juba tekkinud probleeme, et auto-teenindusfirmad ei taha umbkeelseid tööle võtta. See on positiivne nähtus, et ka firmad sellele tähelepanu pööravad. Õpetajatelgi tuleb riigikeel selgeks saada, aga on väga staažikaid õpetajaid, kel on sellega probleeme.

Kas koolil jätkub õppejõude?

Üldainete õpetajatest puudust ei ole ja ka erialainete õpetajad on praegu olemas. Eriainete ja kutseõpetajaid on üldse raske saada, sest neid ei koolitata ju kuskil. Meie töötame teismelistega ja insenerid pole alati võimelised töötama noorukitega ega ka selleks ette valmistatud. Teooriaõpetajaks peaks olema aga kõrgema haridusega insener.

Ehitusspetsialist teenib ehitusel kindlasti rohkem ja kooli tööle saab teda meelitada vaid sellega, et puhkus on alati suvel ja tööaeg normeeritud, seda aga ei osata kohe esmalt väärtustada.

Kuidas on Kopli Ehituskooli lõpetanutel töökohtade leidmisega?

Lõpetanute töökohaleidmise kohta on raske statistikat teha. Kui õpilane lõpetab kooli, kaob ta ära tööturule või sõjaväkke ja nii on raske tagasisidet saada. Tootmispraktika ajal on nad aga kooli vaateväljas. Enne lõpetamist peavad kõik õpilased sooritama viiekuulise iseseisva tootmispraktika.

Kõik õpilased oleme suutnud kindlustada praktikakohtadega firmades ja nii oletame, et kui juba õpilasi võetakse, küll siis ka kooli lõpetanuid võetakse. Ja suur osa õpilastest sõlmib juba praktika ajal eelkokkuleppe selle kohta, et firma võtab nad pärast lõpetamist ka tööle. Teatud kontingent jääb, nii nagu see tööturul alati on, pideva tööta, kuid see on nii igal elualal.

Kevadel kvalifikatsioonikomisjonis küsitlusi tehes ilmnas, et tublimad lukksepad teenivad praktika ajal 4000–5000 krooni kuus. Kui noormees juba 16–17-aastasena nii palju teenib, siis peab ta tubli töömees olema.

Ehitustevõtjate Liidust on saadud andmeid, et tänapäeval ei oota firmad lõpetanutelt üksnes väga häid tööoskusi, vaid eelkõige iseseisvaks eluks ettevalmistust, mille hulka kuuluvad riigikeeleoskus, hea töösuhetumine

ja käitumine, karjäärihimu jms. See seab koolile küllalt raske ülesande, liigati kui kodust tuleb hellitatud laps. Ilmselt tuleb tagasi kooli kasvata funktsioon.

Meie kooli eripära on veel see, et alati ei saa lõpetanule tunnistust välja anda, kuna tal puudub kodakondsust tõendav dokument ja ei teata, kuidas tema nime eesti keeles õigesti kirjutada. Praegu on ca 15 õpilast, kellele pole saanud tunnistust välja kirjutada, sest passi neil ei ole.

Lukksepatöökoja
ajakohaselt sisus-
tatud keevituska-
biin

Palju on olnud juhtumeid, kus õpilane tuleb kooli eesti kodakondsusega, kuid lõpetamise ajaks on tal juba hoopis teine kodakondsus.

Milline on kooli materiaalne seisukord?

Venekeelne kool oli justkui mingiks ajaks ministeeriumi vaateväljast välja jäänud ja nüüd siia kooli tööle tulles lausa kohkusi me. Tööpinkide ja -vahendite olukord oli väga hull ning ka töökodasid oli vähe. Algul oli siin uues kompleksis küllalt troostitu – suur saal küll käes, aga sisse panna pole midagi. Vajaksime praegu üsna suurel hulgal ajakohast tehnikat, aga vahendeid napib. Selge seegi, et ühe aastaga kuigi palju ei jõua. Püüame hoida sellist joont, et kui me ühe tööpingi või seadme ostame, siis tööpoolest nüüdisaegse. Oleme seisukohal, et vanal ja mahakantud varustusel ei ole mõtet. Sama käib ka uue ja odava kohta.

Paar uut tööpink saime puuseppadele osta. Ventilatsioonisüsteemi puidutöökojas ei ole, kuid muretsesime tolmuimejastüsteemi, nüüd läheb puidutolm otse kottidesse. Ventilatsioon on kallis, aga tööd on vaja teha.

Praktika ajal teevad puidueriala õpilased ka tellimustööd. Freepinkidel tegime eelmisel aastal ilu- ja põrandaliiste, neist osa tellijatele, väga palju läks aga endal koolimajas vaja. Praegu teevad poisid diivani karkasse, seegi on tellimustöö ja toob koolile pisut sisse.

Meil on suur võimla ja pärast õppetööd on seal kõik tunnid välja renditud.

All on veel suur poksisaal, kus tegutseb spordiklubi.

Kuidas on lood õppematerjalide ja -kirjandusega?

Tallinna Kopli
Ehituskooli direktor
HENN VÄRS

Meil on päris korralik raamatukogu. Õpilased kasutavad seda üsna agaralt.

Üldõppeainetes õpikute probleemi pole, kuid erialaõpikuid pole üldse. Õpetajad hangivad ise materjale. Teemad, mida nad peavad läbima, vaatame koos läbi ja kinnitame õppeplaani. Teemade illustreerimiseks näitlikku materjali nüüd juba liigub, sest kõik ehitusmaterjalide firmad levitavad oma prospekte. Head õppematerjali saab ka soome ehituskataloogidest ja ehitusstandardeist. Teeme õpetajatele sealt kiledele koopiad. Eestis on olemas firmad, kel on Venemaal väljaantava kirjanduse kataloogid. Praegu ilmub juba palju igasugust kirjandust ja väga raske on välja selekteerida, mis on hea ja mis mitte. Raamatukogudes ei saa ka kõike vaadata, sest raamatukogud ei jaksa samuti kõiki raamatuid osta.

Õppekirjandusele on omad kindlaksmääratud summad ja see piirab ka kirjanduse soetamist. Tuleb mõelda, kas osta raamatukogule ainult üks raamat või saab neid endale rohkem lubada.

Kõigest hoolimata ei ole me käsi rüppe lasknud.

Tallinna Kopli Ehituskooli direktor

HENN VÄRS:

Teie arvamus kutsehariduse praegusest seisust?

Kui nüüd on päevakorrale tõusnud 300 keevitaja sissetoomine Balti Laevaremonditehasesse, siis on see arusaadav sellest küljest, et ei saa ju vastu võtta tellimust, kui pole kellegagi seda täita. Ja kui jätkub selline olukord, kus ei mõelda, kuidas töötajaid ümber kvalifitseerida, siis minnakse taas sama teed mis endise N. Liidu ajal, sest kõige lihtsam on ju võõrleegionäre sisse tuua. Kummati on situatsioon umbes selline,

Asedirektor
TOIVO MOGOM

et 100 keevitajat otsib tööd, aga samapalju keevitaja töökohti on vakantsed.

Selle sotsiaalseid pingeid tekitava küsimuse lahendamine pole enam ettevõtjate, vaid riigi asi. Mõistagi oleks tark siin ettevõtjaid kaasata, teha neile boonuseid, vabastada tulumaksust jne., et ka ettevõtjad oleksid huvitatud.

Meil aga – ehkki meil ei ole tööministeeriumi nagu paljudes teistes riikides, tahab riik kuulda, vasti lõpetada tööturuameti tegevuse. Kas tõesti laseme kaadri ettevalmistuses valitsema tõelise anarhia? Seda kurssi on süvendanud 1995. aastast kehtima hakanud kutseõppeasutuste seadus, millega likvideeriti kutsete omistamine Eestis, s.t. ei mingit sertifikaati õppeasutuse riiklikult eksamikomisjonilt. Samas on teada, et mõned erafirmad annavad sertifikaate mõnel kutsealal edasi, pettes nii inimesi ja teisi ettevõtteid.

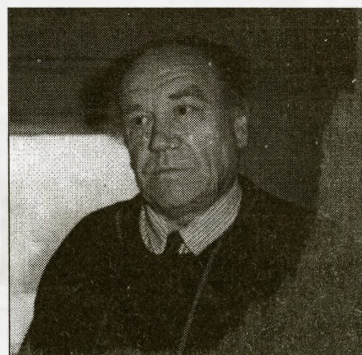
Mõistagi on ettevõtjaid, kes on aru saanud, et lähiaegadel muutuvad Eesti majandusarengu piduriks tööturu piiratud võimalused. Asja on surnud punktist aidanud nihutada Kaubandus-Tööstuskoda ja Eesti Ehitustevõtjate Liit. Kuid selge on seegi, et kutsehariduse reformi ei arenda lisavahenditeta. Praeguse õpetuse taseme puhul pole võimalik sertifikaati anda. Praegu saavad lõpetajad lihtsalt tunnistuse, et on ühel või teisel erialal õppinud nii ja nii kaua – ja kõik. Nii ongi viimane aeg küsida, milline riiklik institutsioon hakkab Eestis tegelema sertifitseerimise ja kutsete omistamisega?

Ühe variandina peaksin aruaks, kui ettevõtjad looksid kutsehariduse fondi, mille abil saaks finantseerijate soove arvestades operatiivselt midagi ette võtta.

Teisalt aga tuleks kutsekoolide juurde kiiresti luua täiendus- ja ümberõppekeskused, mis vajaksid ka Omavalitsuste Liidu kaasaabi, sest näiteks Võru kutseõppekeskus võiks haarata kogu Kagu-Eesti jne.

Teadupärast on ehitusturg 80 protsendi ulatuses koondunud Tallinna. Seetõttu on aeg loobuda kinnisideest, et Tallinnas peaksid ehitama üksnes tallinlased. Aga miks mitte ka valgalased, saarlased jt.? Enam pole mõtet rääkida, et ehitaja töökoht peab olema ilmtingimata seal, kus ta elab. Miks ei võidaks tööpäeviti elada seal, kus töötatakse, ja nädalavahetustel kodus?

Veel tahaks, et valitsus hakkaks meil raha õigesti lahterdama. Et oleks selge, mis läheb sotsiaal-, mis regionaal- ja mis hariduspoliitika edendamiseks. Ma ei arva, et haridus nii väga vähe raha saab, aga kui vaadata meie mõisates (Helme, Vigala, Kallaste jm.) asuvaid väikese õpilaste arvuga kutsekooli, siis nende ülalpidami-

Õppealajuhataja
EDGAR VEEBORN

ne on kallis. Ometi on need oma paikkonna ainsamaks tööandjaks ja nende likvideerimine tähendaks paikkonna põhjalaskmist. Nii on need muutunud otsekui sotsiaalhoolde keskusteks, mis pole aga enam hariduse valdkond.

Kurb on nentida tööka, et Eestis pole aru saadud, et kutseharidust ei saa identifitseerida kui eriala alama astme õpetust ega jätkata vaimus – kui mujale ei kõlba, on su koht kutsekoolis. Nii on ka praegu gümnaasiumidesse õppima asujate arv üle 80 protsendi, aga enam mitte niivõrd kavatsusega ülikooli edasi õppima minna, kuivõrd sooviga aega võita.

Kutsekool peab olema see koht, kus noorele antakse võimalus midagi ise teha. Seal näeb ta peagi, mis tal välja tuleb ja kas tal on mõtet sel erialal edasi minna. Kui noor näeb, et ta saab hakkama, tekib tal teine enesetunne. Olen töötanud poistega, keda on halvas mõttes nimetatud ei tea kelleks, kuid kui suhtuda neisse võrdväärselt ja sisendada neile, et just selles koolis on nad suutelised ennast teostama, aduvad nad, et on selles ilmas vajalikud. Ühest küljest on selleks vaja, et saaksime neile kätte anda head tööriistad, sest meie ei saa õpetada pelgalt tahvli ja kriidi abil. Teisalt aga nõutakse kutsekoolilt kümneid kordi rohkem – et kool annaks baasi, millelt inimene saaks edasi areneda ja elu aeg õpivõimeline olla. See on aja ja ettevõtjate nõue, aga see omakorda nõuab ka sellekohast meetodikat, mida meil pole. Igal juhul tähendab see kooli kasvatusliku funktsiooni märgatavat tõusu.

Et ehitustehnoloogia muutub iga päevaga, on terav tänapäeva tasemel õpetamise probleem. Eestimaal ei ole ju ette valmistatud ühtegi kutseõpetajat. Meil on nendeks praktikud-iseõppijad. Leidub õppejõude, kelle kogemustepagas on nii suur, et nad ka praegu suudavad oma eriala rahuldaval tasemel õpetada. Üksikud ka aja tasemel. Siinkohal tuleb tänu öelda mõistvalt suhtuvatele ehitusfirmadele (Sadolin, Eesti Värvi), kes on meid abistanud, et õpilased saaksid õppida kasutama uusi materjale. Ka soome firmad on meile tasuta käinud tutvustamas oma toodangut, kuna see aitab nende toodangu realiseerimisele kaasa tulevikus.

Edaspidi on meil plaanis ka täiskasvanute koolitus, kuid ühe aastaga pole veel kõike jõutud.

Lõpuks tahan toonitada, et ehituskool peab olema kool, kus selle nimetuse esimene pool on tuntav ja nähtav igal sammul.

**Tekst: ANNE PEREMA
ja HELGI ROOTS**

Fotod: ANNE PEREMA